

Project Routekaart onderwijs-arbeidsmarkt

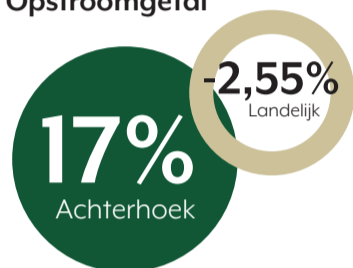
Factsheet voortgezet onderwijs

Het project *Routekaart onderwijs-arbeidsmarkt Achterhoek* inventariseert de mogelijkheden, ervaringen en behoeften die lerenden hebben – van jong tot oud – om zich te ontwikkelen, passend bij de vraag vanuit de arbeidsmarkt. We benoemen kansen en knelpunten in de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt in de Achterhoek. Het stimuleren van kansengelijkheid speelt hierbij een belangrijke rol. In vier factsheets worden de bevindingen uit dit project gedeeld. Deze factsheet deelt de bevindingen uit het voortgezet onderwijs. De gegevens op deze factsheet komen voort uit desk-research, een vragenlijst ingevuld door zes scholen voor voortgezet onderwijs in de Achterhoek, een vragenlijst ingevuld door 55 Achterhoekse ouders, focusgroepgesprekken met vier mentoren en diepte-interviews met vier leerlingen.

Kansengelijkheid

In het Achterhoekse basisonderwijs is bovengemiddeld sprake van onderadvisering: leerlingen krijgen relatief vaak een te laag schooladvies. Uit onderzoek blijkt dat het lastiger is om op te stromen – naar een hoger niveau te gaan – dan af te stromen – naar een lager niveau te gaan. Het is daarom goed mogelijk dat veel leerlingen onder hun niveau werken op het voortgezet onderwijs. Dit zien we ook terug in het opstroomgetal: het percentage leerlingen dat naar een hoger niveau is doorgestroomd.

Opstroomgetal

In het opstroomgetal wordt het aantal opstromers ten opzichte van het aantal afstromers weergegeven. Een opstroomgetal van 0% betekent een gelijk aantal opstromers ten opzichte van het aantal afstromers. Een opstroomgetal van -1% betekent een afstromer tegenover geen opstromers.
Bron: Vensters vo

“
Bij onderadvisering zien we vaak dat leerlingen die hier binnen komen in eerste instantie wel laten zien dat ze meer kunnen, maar het ook wel gemakkelijk vinden om te blijven zitten waar ze zitten. Daardoor gaan ze vaak minder doen en dalen hun cijfers tot een punt dat opstromen niet eens meer mogelijk is. Voor die leerlingen vind ik het jammer dat ze niet tóch op een hoger niveau zijn gestart.

– mentor voortgezet onderwijs

“
Sommige leerlingen hebben heel veel talent, maar benutten dat niet. Daar kun je als docent niet zo veel aan doen.

– docent voortgezet onderwijs

“
Een op de zes kinderen loopt met problemen rond, maar voordat je daar echt de hulp bij hebt... Daar kom je gewoon niet aan toe.

– docent voortgezet onderwijs

Docenten zien voor zichzelf niet direct een taak als het gaat over kansengelijkheid. Mogelijk ervaren zij niet dat ze hierop invloed kunnen uitoefenen of heerst in het voortgezet onderwijs geen eenduidig beeld van kansengelijkheid. Directeuren en decanen geven aan dat zij gelijke kansen voor leerlingen actief bevorderen. Dit doen zij bijvoorbeeld door het faciliteren van gratis huiswerkbegeleiding, het aanbieden van extracurriculaire activiteiten als sport en cultuur en het voeren van oudergesprekken.

Ouders zijn niet allemaal positief over de kansen die hun kind krijgt in het voortgezet onderwijs. Theoretisch opgeleide ouders zijn hierover positiever dan praktisch opgeleide ouders.

Ouders over de stelling: ik heb het idee dat kansen gelijk zijn voor alle kinderen op het voortgezet onderwijs

Helemaal oneens

Helemaal eens

Veel Achterhoekse leerlingen en hun ouders zoeken een school in de buurt. Het kleine aanbod van scholen maakt het echter lastig voor leerlingen om een school te vinden die past bij hun wensen. Vooral wanneer onderwijsbehoeften specifieker worden, geven leerlingen aan het moeilijk te vinden om een school te kiezen.

“
Dichtbij is belangrijk, voor de rest maakt het niet zoveel uit.

– leerling voortgezet onderwijs

“
Ik wilde gymnasium doen en er zijn maar weinig scholen in de regio die Latijn en Grieks aanbieden.

– leerling voortgezet onderwijs

“
Het is een erg grote school. Onze dochter had beter gepast op een kleinere locatie, maar helaas ging die sluiten. Daardoor hadden we geen andere keus.

– ouder voortgezet onderwijs

“
De nabijheid is fijn; we moeten accepteren dat we niet veel keuze hebben.

– ouder voortgezet onderwijs

Een school in de buurt

24% van de ouders geeft aan dat zij voor hun kind een andere school zouden kiezen als zij opnieuw konden kiezen. Echter, het onderwijsaanbod in de regio is volgens ouders te beperkt om daadwerkelijk tot andere keuze over te gaan.

Beroepsoriëntatie

Achterhoekse schoolleiders op alle niveaus van het voortgezet onderwijs geven aan ondersteuning te bieden op oriëntatie bij het kiezen van een sector/profiel en daarna een vervolgopleiding. Sector- en profielkeuze sorteren voor op de keuze voor een vervolgopleiding. Scholen schenken bij beroepsoriëntatie geen extra aandacht aan kanssectoren.

“
Eerst ging ik richting accountancy – misschien speelde mijn moeder daar wel een rol in – want ik heb de vakken economie en bedrijfseconomie, dus het lag voor de hand dat ik iets met geld zou gaan doen, maar het is taalwetenschappen geworden.

– leerling vwo

Achterhoekse ouders zien dat zij én de school een rol hebben in de beroepsoriëntatie van hun kind. Ook geven zij aan informatie te missen om hun kind goed te ondersteunen in deze oriëntatie. Bij het kiezen van een opleiding vinden ouders baanzekerheid belangrijk. Overwegingen van leerlingen gaan juist over de beelden die zij hebben bij hun toekomst: waar willen ze wonen? Wat ligt dicht bij hun interesses? Leerlingen ervaren overigens niet altijd voldoende ondersteuning bij beroepsoriëntatie.

“
Mijn doel is om te blijven wonen in dit buurtschap. Mooi boerenlandschap, familie dichtbij. Amsterdam of Arnhem wordt het sowieso niet. Doetinchem kan nog wel. Als ik aan de andere kant van Nederland ga wonen, ben ik steeds onderweg.

– leerling vmbo